

Träffpunkt biblioteksplaner - uppföljning enligt §18

I bibliotekslagen framgår att Kungliga biblioteket (KB), de regionala biblioteksverksamheterna och den kommunala nivån ska samverka kring uppdraget att följa upp hur biblioteksplaner, som antagits av kommuner och landsting, har utformats och hur de används.

I [bibliotekslagen](#) SFS 2013:801 som trädde i kraft januari 2014 står följande:

17 §

”Kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.”

18 §

”Den myndighet som regeringen bestämmer /.../ ska tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna följa upp hur de biblioteksplaner som antagits har utformats och hur de används.”

Både bibliotekslagen och propositionen 2012/13:147 ger parterna frihet att finna de bästa formerna för hur samverkan kring biblioteksplaner ska ske:

”Regeringen anser att det inte är lämpligt att i bibliotekslagen närmare reglera hur den regionala biblioteksverksamheten, kommunerna och den utsedda myndigheten ska arbeta tillsammans. Hur formerna för den samverkan ska utformas mest ändamålsenligt behöver få utvecklas över tid och kan också variera från tid till annan beroende på vilka behov som finns.”

(s.46-47)

I proposition framgår att:

”Anledningen till att regeringen föreslår att uppföljningen också ska göras tillsammans med kommunerna är att det är av stor vikt att även kommunerna är delaktiga i uppföljningen av de biblioteksplaner de själva utformar och upprättar.” (ibid)

Det finns behov att med viss regelbundenhet träffas över både organisatoriska och geografiska gränser, nationellt, regionalt och kommunalt. Genom gemensamma dialoger och erfarenhetsutbyten som ges möjligheter för att skapa en grund för samsyn om centrala begrepp och värderingar.

Träffpunkt biblioteksplaner

Syfte och mål

Utifrån ovanstående resonemang och skrivningar skapas nu *Träffpunkt biblioteksplaner*, i syfte att ge tillfälle för företrädare för de biblioteksorganisationer som omfattas av 17 § och 18 § i bibliotekslagen möjlighet att träffas och samtala om biblioteksplanerna.

Målet med *Träffpunkt biblioteksplaner* är att dela, lära, förankra och utveckla i dialog för att stärka kommunernas, regionernas och KB:s fortsatta arbete att uppfylla 18 §.

Innehåll

Endast teman som direkt relaterar till uppföljningsparagrafens skrivning "*följa upp hur de biblioteksplaner som antagits har utformats och hur de används*" kommer att tas upp inom *Träffpunkt biblioteksplaner*.

Ansvarsfördelning

Hela uppdraget från lagparagrafen fördelas i de tre nivåerna nationell, regional och kommunal.

- **Nationell nivå**

KB ansvarar för att:

1. Anordna *Träffpunkt biblioteksplaner* med öppen inbjudan två gånger per år för att diskutera frågeställningar som relaterar till 18 §. KB ansvarar för utformning och genomförande av *Träffpunkt biblioteksplaner*.
2. På inbjudan delta i regionala sammankomster. Planering görs i samråd med regionen som bjuder in.
3. Sammanställa aktuella förteckningar över landets biblioteksplaner, analysera utvecklingen samt vid behov utarbeta vägledande produkter. Dessa tillgängliggörs samlat via KB:s webb.
4. Genomföra utredande rapporter och analyser med frågeställningar från 18 §, både nationell överblick och uppföljning av biblioteksplanernas utformning och användning.
5. När regionala eller lokala rapporter etc. är av nationellt intresse kan ekonomiskt stöd ges för nationell spridning. Förslag skickas till KB:s som gör prioritering och tar beslut.

- **Regional nivå**

De regionala biblioteksverksamheterna utgår ifrån de strukturer som redan finns i varje region för uppföljning av biblioteksplanerna.

De regionala biblioteksverksamheterna ansvarar för att utforma och driva arbete med 18 § inom sin region/län.

1. Regionerna uppmantras att bjuda in KB till regionala sammankomster där 18 § står i centrum.
2. Vid de tillfällen när *Träffpunkt biblioteksplaner* genomförs genom webbsändning bör regionerna anordna en efterföljande sammankomst med den kommunala nivån samlad.
3. Regionerna bjuds in att lämna förslag på innehåll till *Träffpunkt biblioteksplaner*.
4. Regionerna bjuds in att lämna förslag på rapporter eller liknande som är av nationellt intresse och som kan ges stöd för nationell spridning.

- **Kommunal nivå**

Den kommunala nivån utgår ifrån de strukturer som redan finns i varje kommun gällande uppföljning av biblioteksplanerna.

Kommunerna inbjuds att:

1. Delta i regionala och nationella sammankomster.
2. Dela erfarenheter av uppföljning av biblioteksplanerna.
3. Komma med förslag till den regionala och nationella nivån kring områden som anknyter till uppföljningen av biblioteksplanerna.
4. Meddela KB när nya biblioteksplaner antagits till:
biblioteksplaner@kb.se.

Träffpunkt biblioteksplaner

Två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten, ordnas tillfälle för samtal genom *Träffpunkt biblioteksplaner*. Inbjudan går ut till alla regioner och kommuner, och deltagandet är frivilligt. Beroende på temat väljer KB:s den form som är mest lämplig.

- **Deltagande på plats**

KB anordnar en fysisk sammankomst under en heldag. När innehållet gör det lämpligt kan sammankomsten samarrangeras med andra berörda myndigheter. Sammankomstens huvudsyfte är att ge utrymme för samtal och gruppdiskussioner kring 18 §. Programinnehållet tillgängliggörs i så stor utsträckning som möjligt i digital form i efterhand.

- **Webbsändning och regional sammankomst**

KB anordnar en webbsändning under en halvdag på ett utvalt tema. I anslutning till webbsändningen bör regionerna arrangera ett efterföljande tillfälle för reflektion, diskussion och samtal med kommuner och regionala biblioteksverksamhet, antingen regionvis eller i samarbete över

region/länsgränserna, utifrån det tema som avhandlats under webbsändningen. Regionerna väljer form för återkoppling till den nationella och kommunala nivån.

Länkar bibliotekslagen:

[Bibliotekslag SFS 2013:801](#)

[Propositionen 2012/13:147](#)

[Kulturutskottets betänkande 2013/14:KrU2](#)